

A Kukorica Termésverseny ellenőrzési rendszere, ellenőrök és minősítésük

A Kukorica Termésversenyt, különösen a betakarítás minden mozzanatát ellenőrzés alatt kell tartani annak érdekében, hogy az ott keletkező és abból származó adatok hitelessége megkérdőjelezhetetlen legyen!

I. rész: Az ellenőrzés területei:

1. A talaj félesége és tulajdonságai, tápanyag ellátottság

A lehetőség szerinti legtöbb rendelkezésre álló dokumentumot (genetikus talajtérkép, talajvizsgálati eredmények, helyszíni észrevételezéssel felvehető adatok, pl.: kitettség, a felszín egyenletessége, domborzat, talajvíz becsült közelsége, stb.) be kell szerezni és a szakmai értékelésnél figyelembe kell venni.

2. Az alkalmazott agrotechnika

Minden adatot fel kell venni a Versenynaplóba. Pontosan rögzíteni kell az alapvető talajművelési eljárást (forgatás, lazítás mélysége, szántás nélküli eljárás, mulcs alkalmazása, stb.), a műveletek időpontját, s ha lehet, a minőségét (optimális, átlagos, gyenge, stb.).

3. A felhasznált anyagok

Minden felhasznált anyagot rögzíteni kell a versenynaplóban. Ellenőrizni kell, hogy valóban engedélyezett anyagokat használtak-e fel.

4. A kijelölt terület elhelyezkedése és méretei

A területeket a bejelentés után minél előbb meg kell látogatni, és rögzíteni kell a betakarításra kijelölt bruttó területet. Ezt elegendő akár becsléssel meghatározni és egy pontjának a koordinátaival, plusz a pont helyzetének megadásával (pl.: Dél-keleti sarok). Ragaszkodni kell a területi alsó határ betartásához (5 ha), tehát az előzetesen felvett terület jó, ha nagyobb, mert különben a nettózásnál (forgók, szélek) kieshet a versenyből. A mérési módszertant külön tárgyaljuk.

5. A nyers termés mennyisége és nedvességtartalma

A nyers termés pontos megállapításához egyértelműnek kell lenni, hogy a területről a betakarítás során nem vett el termés, és oda sem került máshonnan. Ehhez ellenőrizni kell a kombájnt – az ürítő csiga legalább 30°-es járatásával, s a szállító járművek rakterét billentéssel vagy szemrevételezéssel. Biztosítani kell azt is, hogy a táblától a mérlegig ne történhessen változás a raktér tartalmában, és a mérleg is biztosan csak a mintaterről lekerült terményt mérje. A mérlegelés csak hitelesített mérlegen történhet, s az eredményt eredeti mérlegjeggy igazolja!

A betakarított szem nedvességét azonnal, a betakarítás helyszínén, vagy ahol erre mód van, a mérlegeléskor kell megállapítani. A szemnedvességet kalibrált szemnedvesség mérővel kell megállapítani. Kézi nedvességmérővel úgy, hogy minden tartály-ürítésből legalább 2 kg-nyi vegyes mintát veszünk, és azt háromszor megmérjük, vagy, ha a mérlegeléskor történik a szemnedvesség megállapítása, akkor a rakományból készítünk vegyes mintát és azt háromszor megmérjük.

A Kukorica Termésvetély ellenőrzési rendszere, ellenőrök és minősítésük

6. Az elkészült dokumentumok hitelessége

Az elkészült dokumentumok hitelességét azok tartalmi és formai helyessége és a szükséges aláírások megléte igazolja.

7. Minden, az adatok valódiságát tanúsító alapidokumentum megléte

- Jelentkezési ív a versenyterület megjelölésével
- Technológiai adatlap
- Versenynapló
- Területmérési jegyzőkönyv
- Mérlegjegyek
- Szemnedvesség mérési jegyzőkönyv
- Betakarítási jegyzőkönyv

8. Az ellenőrzés személyi feltételeinek teljesülése

Az aláírások ellenőrzésével megállapítható, hogy valamennyi, a hiteles ellenőrzéshez szükséges személy jelen volt-e a betakarításnál. Előfeltétel, hogy a versenyző, vagy írásbeli meghatalmazottja nélkül nem szabad a betakarítást megkezdeni, s a versenyző vagy írásban meghatalmazott képviselője megismerje és aláírásával elismerje valamennyi dokumentum tartalmát.

II. rész: Ellenőrzési módszertan

9. A talaj félesége és tulajdonságai, tápanyag ellátottság

Részben elmondás, részben észrevételezés, de főként talajvizsgálati jegyzőkönyvekre kell alapulnia. Hasznos lehet, ahol van, a genetikus talajtérkép is! (Nem a betakarítás során ellenőrzendő!)

10. Az alkalmazott agrotechnika

Alapidokumentuma a gazdanapló, táblatorzskönyv, s egyéb hiteles feljegyzések, bizonylatok, számlák. Az elvégzett műveletek valódiságát – pl.: alpművelés – szemrevételezéssel is meg kell állapítani és jkv.-ben rögzíteni, ha a bejelentett művelet határozottan kizárható, vagy megállapítható olyan művelet nyoma, amely nem szerepel a műveleti naplóban (pl.: öntözés nyoma, száraz művelésre bejelentett versenyterületen).

11. A felhasznált anyagok

Fenti pont szerint. Gyakorlatilag minden anyagnak kell, hogy legyen valamilyen származási bizonyítványa. Pl.: ha az egy támogató "grátisz" adományából származik, el kell kérni az átadási bizonylatot, melyben a támogató erre a célra az anyagot átadja, vagy az anyag átadására vonatkozó elismerő nyilatkozatot.

12. A kijelölt terület elhelyezkedése és méretei

A végleges jelentkezést követően mielőbb meg kell látogatni és meg kell jelölni, vagy hivatalosan is rögzíteni kell a GPS koordinátákat. Ezeknek a koordinátáknak belül kell esni a korábban megadott, más rendszerű (pl.: MEPAR) helymeghatározási adatok által meghatározott terület határain.

A Kukorica Termésversenly ellenőrzési rendszere, ellenőrök és minősítésük

Fontos!

A betakarítás megkezdése előtt a forgók legyenek levágva és a betakarítandó (**összefüggő!**) terület különüljön el a többi – nem kijelölt területtől. Amennyiben nem nagy precizitású GPS készülékkel történik a területmérés (térképrajzolással együtt), akkor a keresztirányú oldalaknak legalább megközelítőleg egyeneseknek kell lenni, vagy a területnek a pontos mérés érdekében feloszthatónak kell lenni ötnél kevesebb egyenes oldalakkal határolt idomokká (háromszögek, v. legalább két párhuzamos oldallal rendelkező négyszögek). A betakarítás előtt a versenyző kinettözza a betakarítandó területet, amelynek a területe legalább 5 ha.

A sortávolság csak tájékoztató adat, a terület (részterület) szélességét méréssel kell megállapítani.

A mérés módjai:

- Mérés szalaggal:
- Ölező (2m)
- Mérés mérőkerékkel:
- Mérés GPS készülékkel:

A mérés módját és a részadatokat minden esetben rögzíteni kell a területmérési jegyzőkönyvben! Részadatok és alakvázlat nélküli területnagyság megjelölés nem fogadható el!

13.A nyers termés mennyisége és nedvességtartalma

A betakarítás megkezdése előtt minden szállítóeszközt ellenőrizni kell billentéssel, vagy beletekintéssel, hogy annak valóban üres-e a raktere. A kombájn tartályának ürességéről a kihordó csiga legalább 30 másodperces járatásával kell meggyőződni.

Az ellenőr a kombájn (kombájnok) munkáját szorosán figyelemmel kíséri. Megakadályozza, hogy az általa nyilvántartásba nem vett és nem ellenőrzött szállító jármű bekapcsolódhasson a szállításba.

Amennyiben a versenyterület és a mérleg közötti távolság miatt nem megoldható az ellenőr jelenléte, külön mérlegelési ellenőrt kell biztosítani.

A betakarítás folyamata alatt mind a szállítás, mind a betakarítás, mind a mérlegelés ellenőrzés alatt kell, hogy legyen!

A nyers termés mennyiségét eredeti mérlegelési jegyekkel kell igazolni. Eredetinek kell elfogadni azt a mérlegelési jegyet, amelyet az eredetiről fénymásolással készítettek, de a mérlegelő lepecsételte és aláírásával ellátta.

A betakarítás során történik meg a szemnedvesség mérése. A szemnedvesség mérésére igénybe lehet venni

- Kalibrált kézi mérőeszközöket,
- A kombájn kalibrált nedvesség mérőjét,
- A mérlegelés során alkalmazott, kalibrált nedvességmérőt.
- Szárítószekrényes nedvességmérést

A mérőeszközök kalibráltságát a vizsgáló szervezet által kiállított dokumentummal kell igazolni.

A Kukorica Termésverseny ellenőrzési rendszere, ellenőrök és minősítésük

14. Az elkészült dokumentumok hitelessége

Az elkészült dokumentum akkor hiteles, ha tartalmilag és formailag megfelel a kívánalmaknak.

15. Minden, az adatok valódiságát tanúsító alapidokumentum megléte

Területmérési jegyzőkönyv (Versenynapló tartalmazza)

Szemnedvesség mérési jegyzőkönyv (Versenynapló tartalmazza)

Mérlegjegyek

16. Az ellenőrzés személyi feltételeinek teljesülése

A betakarítás ellenőrzése a termésverseny legfontosabb mozzanata. Az MKK Versenybizottsága által elfogadott ellenőr jelenléte nélkül végzett betakarítás nem hitelesíthető. A Versenybizottság a várható terméstől függően különböző ellenőrzési szinteket állapít meg. Mielőtt a versenyző bejelenti a betakarítás tervezett időpontját, termésbecslést végez, és ehhez kér ellenőrzést.

A betakarítás végrehajtásának nem előfeltétele, de javasolt, hogy legalább egy tanácsadó is jelen legyen. Üdvözlendő, ha a versenyző szponzora is (amennyiben van ilyen) képviseltesse magát a betakarítási akció végrehajtása során.

Az ellenőrzés személyi feltételei teljesülnek, ha:

12 t/ha-t várhatóan meg nem haladó termés esetén:

- A versenyző jelen van
- A területi ellenőr jelen van
- Egy független, hiteles tanú jelen van

14 t/ha-t várhatóan meg nem haladó termés esetén:

- A versenyző jelen van
- 2 területi ellenőr jelen van
- Egy független, hiteles tanú jelen van

14 t/ha-t meghaladó termés esetén:

- A versenyző jelen van
- A Versenybizottság által kijelölt főellenőr és a területi ellenőr jelen van
- Egy független, hiteles tanú jelen van

17. Ki lehet Kukorica Termésverseny ellenőr?

- Betöltötte a 18. életévét
- Mezőgazdasági vagy más műszaki felsőfokú végzettséggel rendelkezik
- Ismeri a Versenyszabályzatot és ezt a Versenybizottság előtt bizonyította

18. Ki nem lehet Kukorica Termésverseny ellenőr?

- Nem felel meg a 17. pontban megfogalmazott feltételeknek
- A kukoricatermesztésben mérvadó terméket (vetőmag, kémiai vagy biológiai tápanyag, termésfokozó anyag, növényvédő szer) forgalmazó beszállító céggel áll munkaviszonyban
- A versenyben részt vesz, mint valamely versenyző támogatója
- Valamely versenyző alkalmazottja vagy közvetlen rokona

A Kukorica Termésverseny ellenőrzési rendszere, ellenőrök és minősítésük

19. Ki a főellenőr

- Főellenőr az, aki megfelel az ellenőrökkel szemben támasztott követelményeknek, s a Versenybizottság főellenőrnek fogadja el. A Versenybizottság az ellenőrök közül is jelölhet főellenőrt.

A Kukorica Termésverseny szereplői, kötelezettségeik és feladataik

20. A Versenyző

A Kukorica Termésverseny Versenyzője az a természetes vagy jogi személy, akinek a megfelelően kitöltött Jelentkezési Íve a Versenykiírásban meghirdetett határidőre a Magyar Kukorica Klubhoz beérkezett és ott nyilvántartásba vették. A versenyző vagy természetes úton (pl: őstermelő, tulajdonos), vagy felhatalmazás útján rendelkezik a versenyterülettel (pl.: a cég nem magát, hanem az adott természetes személyt jelöli meg versenyzőként. (A Jelentkezési Ív adatainak ellenőrzése után a Versenybizottság által meghatározott határidőn belül hiánypótlásra van lehetőség - pl.: koordináták pontosítása, technológiai adatok pontosítása. A nyilvántartásba vételről és a hiánypótlási igényről a Versenybizottság értesíti a Versenyzőt.) A versenyző köteles minden, a verseny átlátható és megbízható lebonyolításához szükséges körülményt és eszközt biztosítani, mégpedig:

Hiteles mérlegelési lehetőséget

Hiteles szemnedvesség mérési lehetőséget

Betakarító és szállító kapacitást

Pártatlan tanú jelenlétéről gondoskodik

21. A versenyző képviselője

A versenyző képviseltetheti magát a versenyben. Amennyiben a versenyző természetes személy és nem adja meg képviselőjének nevét, akkor a Versenybizottság őt tekinti saját képviselőjének. Jogi személy, vagy csoport esetén meg kell jelölni a képviselőt (és meg kell adni kapcsolattartási adatait), akivel a Versenybizottság tartja a kapcsolatot.

22. A cég

Jogi személy esetében maga a versenyző, természetes személy esetében az a vállalkozás, aki indítja a versenyzőt.

23. A kukoricatermesztésért felelős személy

Amennyiben az adott vállalkozáson belül nem azonos a versenyző és a kukoricatermesztésért felelős személye, a versenyzőjének, vagy a versenyző indítójának lehetősége van a kukoricatermesztésért felelős személyt és elérhetőségét megadni.

24. Tanácsadó

A versenyzőnek lehetősége és joga, hogy önállóan felkérjen, támogatójától vagy a Magyar Kukorica Klubtól kérjen vagy elfogadjon tanácsadót vagy tanácsadói segítséget. A versenyző kérheti, hogy a tanácsadó megnevezésre kerüljön a versenyvel kapcsolatos közleményekben.

A Kukorica Termésversenyt ellenőrzési rendszere, ellenőrök és minősítésük

25. Támogató

A Termésversenyt jellegéből fakad, hogy támogatók működnek közre és anyagilag is segítik a verseny színvonalas lebonyolítását. A támogatók támogathatják közvetlenül a versenyzőt, de kiemelten fontos, hogy magát a versenyt is támogassák. Amennyiben a versenyző igénybe veszi támogató közreműködését, kérheti, hogy a támogató megnevezésre kerüljön a versennyel kapcsolatos közleményekben. A Magyar Kukorica Klub szintén igénybe veszi támogatók közreműködését, s szintén megnevezi őket (a nyújtott támogatás szintjével és jellegével együtt) a termésversennyel kapcsolatos közleményeiben.

26. Ellenőr

A fentebb részletezett feltételeknek megfelelő és a Versenybizottság által elfogadott személy.

27. Pártatlan tanú

Az a 18. életévét betöltött, a versenyzővel sem rokonsági sem alkalmazási kapcsolatban nem lévő személy, aki ezt a feladatot vagy a Versenybizottság felkérésére, vagy a versenyző felkérésére a versenyterület betakarítása során ellátja.

A versenyterületek betakarításának előkészületei és a betakarítás folyamata

28. Előkészületek

A Versenyző, amikor már látja a betakarítás várható időpontját, személyesen, vagy valamely segítője (tanácsadója, támogatója) útján felveszi a kapcsolatot a területéhez legközelebb eső regisztrált ellenőrrel (a listát a Versenybizottság szétküldi, illetve az aktualizált lista a MKK honlapjáról letölthető) egyeztetni. Időközben gondoskodik arról, hogy a mérési folyamatokhoz rendelkezésre álljon hitelesített mérleg (mérőhely) és hitelesített (kalibrált) szemnedvesség meghatározó eszköz. Gondoskodik arról is, hogy a betakarítás színhelyén minden ellenőrzendő dokumentum rendelkezésre álljon. Az ellenőr, miután visszaigazolta a betakarítás időpontját, köteles megjelenni a helyszínen az egyeztetett időpontban. Akadályoztatása esetén gondoskodik helyettesítéséről, és ezt a tényt egyúttal jelzi a Szervező Albizottság elnökével is.

A betakarítás megkezdése előtt a versenyterületet elkülöníti a tábla többi részétől és megtisztítja a terménytől minden olyan területet, amely összefüggésben van a versenyterülettel, de nem tartozik a mérendő területbe (forgók, táblaszélek). Az ellenőr kérésére bemutatja a mérlegelés helyét, a mérés és a dokumentáció módját, megmutatja a szállítási útvonalat, és a fentebb már leírt módon igazolja a szállító járművek és a kombájn tároló- és raktárainak ürességét. A ellenőrrel közösen elvégzik a terület előírás szerinti megmérését. (Versenyző az egyes feladatokban való közreműködésre megbízottját is küldheti.)

29. Lebonyolítás

Az összes feltétel meglétének ellenőrzése (dokumentumok, személyi és tárgyi feltételek) meglétének ellenőrzése után az Ellenőr kéri a betakarítás megkezdését. A betakarítás során folyamatosan figyelemmel kíséri a kombájnok és a szállító járművek munkáját, megköveteli a Versenyszabályzatban előírt feltételek teljesülését. Megakadályozza, hogy idegen (ellenőrizetlen) szállító vagy betakarító jármű a versenyterületre lépjen, s hogy a tábla

A Kukorica Termésversenly ellenőrzési rendszere, ellenőrök és minősítésük

elhagyása és a mérlegelés között változás álljon be a versenlyterületről származó termény tömegében vagy minőségében.

30. Dokumentáció

Az ellenőr gondoskodik arról, hogy a versenly dokumentálása azonnal, a betakarítás, mérlegelés és szemnedvesség megállapítás után megtörténjen, valamennyi jegyzőkönyvet lezárjanak és valamennyi szükséges aláírással ellássanak. A jegyzőkönyvek lezárása után valamennyi dokumentumot egy lezárt borítékba helyezik, s azt 24 órán belül postára adják, vagy 48 órán belül személyesen eljuttatják a Magyar Kukorica Klub központjába. Késedelmesen eljuttatott dokumentációt a Versenlybizottság érvénytelenít.

Figyelemfelhívás!

A fenti anyag azokat a gyakorlati ismereteket tartalmazza, amelyeket az ellenőröknek **el kell** sajátítani, s amelyet az önálló ellenőri tevékenység megkezdése előtt a versenlybizottság számon is kér.

A Versenlybizottság kéri, hogy a fenti anyagot a **VERSENYZŐK, ELLENŐRÖK** és **TANÁCSADÓK** egyaránt alaposan tanulmányozzák, a sikeres és gördülékeny betakarítás érdekében.

A Versenlybizottság javasolja, hogy a versenlyzők, tanácsadók és ellenőrök a betakarítás megkezdése előtt egyeztessenek, közösen ellenőrizzék, hogy a betakarítás technikai, személyi feltételei adottak-e, mekkora a szállítási távolság, a mérő műszerek és berendezések rendelkezne-e a szükséges tanúsítványokkal és kalibrálási igazolásokkal, rendelkezésre álnak-e a szükséges formanyomtatványok és dokumentumok.

Külön odafigyelést kíván, hogy a betakarítandó terület a nettózás után biztosan 5 hektárnál nagyobb legyen!

A 2010. évben megnövekedett a versenlyzők száma, jelentős késésben van a kukorica érettségi állapota, vontatottabb betakarítási folyamattal lehet számolni. Ez a körülmény előre vetíti, hogy a betakarításra alkalmas időszakokban fokozott igény merül fel az ellenőrök munkája iránt. A torlódást csak fegyelmezett szervezéssel és alapos, minden körülményre kiterjedő gondos előkészítéssel lehet!

A Versenlybizottság folyamatos tájékoztatást kér az egyes versenlyterületek várható betakarítási dátumáról és időpontjáról, hogy az Ellenőrzőbizottság és Szervezési Albizottsága is kellően tudja szervezni munkáját.

A Versenlybizottság ismételten felhívja a versenlyzők és ellenőrök figyelmét a termésszintenként meghatározott ellenőrzési szintekre! A 12 tonna/ha feletti eredmények akkor lesznek csak hitelesíthetők, ha területek betakarításakor a megfelelő szintű ellenőri és főellenőri jelenlét biztosított volt.